

DM-001-001241

Seat No. _____

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May - 2015

Economics : Paper - IV

(Agri. & Ind. Dev. in India) (Core)(Old)

Faculty Code : 001

Subject Code : 001241

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (1) નીચે આપેલા બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોના સાચા ઉત્તર ઉત્તરવહીમાં લખો.
(2) જમણી બાજુના અંક પ્રશ્નોના ગુણ દર્શાવે છે.

1 નીચેના બહુવિકલ્પ પ્રશ્નોનાં સાચા ઉત્તર ઉત્તરવહીમાં લખો. 20

(1) ભારતમાં હરિયાણી ક્રાંતિના શરૂઆત ક્યારથી થઈ ?

- (A) 1958-59 માં (B) 1973-74 માં
(C) 1966-67 માં (D) 1969-70 માં

(2) ખેતધિરાણ પૂરું પાડતી સંસ્થાઓમાં ટોચની સંસ્થા કઈ છે ?

- (A) SBI (B) NABARD
(C) RBI (D) IDBI

(3) મેઘધનુષ ક્રાંતિ એટલે શું ?

- (A) હરિયાણી ક્રાંતિ (B) સફેદ ક્રાંતિ
(C) નીલી ક્રાંતિ (D) ઉપરોક્ત ત્રણેયનો સમૂહ

(4) ભારતમાં કઈ ઔદ્યોગિક નીતિથી આર્થિક સુધારાઓનો અમલ કરવામાં આવ્યો છે ?

- (A) 1985ની ઔદ્યોગિક નીતિથી (B) 1991ની ઔદ્યોગિક નીતિથી
(C) 1973ની ઔદ્યોગિક નીતિથી (D) 1981ની ઔદ્યોગિક નીતિથી

(5) ઉદારીકરણ, ખાનગીકરણ અને વૈશ્વિકીકરણ

- (A) આંતરિક વિકાસના ઘટકો છે (B) બાહ્ય વિકાસના ઘટકો છે
(C) રાજકોષીય નીતિના ઘટકો છે (D) આર્થિક સુધારાના ઘટકો છે

- (6) બેરોજગારીના પ્રશ્નને હલ કરવામાં કયા ઉદ્યોગો સૌથી વધુ મદદરૂપ બની શકે ?
- (A) મોટા ઉદ્યોગો (B) નાના કદનાં અને કુટિર ઉદ્યોગો
(C) મધ્યમ કદનાં ઉદ્યોગો (D) આનુષંગિક ઉદ્યોગો
- (7) મધ્યમ કદનાં ઉદ્યોગો મોટા સાહસોને શું પૂરું પાડે છે ?
- (A) ટેકનિકલ સાધનો (B) યંત્રો
(C) પ્રોસેસ કરેલો કાચો માલ (D) તાલીમબદ્ધ શ્રમિકો
- (8) દશમી યોજના ક્યારે પૂર્ણ થઈ ?
- (A) 31 માર્ચ 2005ના રોજ (B) 31 માર્ચ 2006ના રોજ
(C) 31 માર્ચ 2007ના રોજ (D) 31 માર્ચ 2008ના રોજ
- (9) 11મી યોજનામાં કઈ પાયાની સમસ્યા પર ભાર મૂકવામાં આવ્યો છે ?
- (A) ગરીબી (B) પ્રાદેશિક અસમાનતા
(C) બેરોજગારી (D) ઉપરોક્ત બધી જ સમસ્યાઓ
- (10) 11મી યોજનાની નબળી બાજુ કઈ ગણી શકાય ?
- (A) અતિ મહત્વાકાંક્ષી યોજના
(B) 9%નો વિકાસદર મુશ્કેલ છે.
(C) નાણાકીય સાધનોનાં લક્ષ્યાંકો પાર પાડવા મુશ્કેલ છે.
(D) ઉપરોક્ત બધી બાબતો
- (11) નીચેનામાંથી કયા સુધારાને ખેતીક્ષેત્રે સામાન્ય પ્રકારનો સુધારો કહી શકાય ?
- (A) ઊભા પાકનું સંરક્ષણ કરવું
(B) જમીનના ટુકડાઓનું એકત્રીકરણ કરવું
(C) ખેતપેદાશની વેચાણવ્યવસ્થા વૈજ્ઞાનિક બનાવવી
(D) ખેતી પરનું વસ્તીનું ભારણ હળવું કરવું.

- (12) વૈશ્વિકરણનાં સંદર્ભમાં કયા દેશો શ્રમની મુક્ત હેરફેરની બાબતમાં વાંધો લે છે ?
- (A) વિકાસશીલ દેશો (B) અલ્પવિકસિત દેશો
(C) વિકસિત દેશો (D) અર્ધવિકસિત દેશો
- (13) જાહેર ક્ષેત્રનાં ઉદ્યોગોને દેશનાં સાહસિકોને વેચવામાં આવે છે તેને શું કહેવાય ?
- (A) ઉદારીકરણ (B) વૈશ્વિકીકરણ
(C) ખાનગીકરણ (D) ડીસઈન્વેસ્ટમેન્ટ
- (14) 2006થી સૂક્ષ્મ (અતિનાના) ઉદ્યોગોની મૂડીમર્યાદા કરેલી નક્કી કરવામાં આવી છે ?
- (A) 30 લાખ રૂ. (B) 25 લાખ રૂ.
(C) 22 લાખ રૂ. (D) 18 લાખ રૂ.
- (15) 2007-08માં ભારતમાં નાના કદના ઉદ્યોગોનાં એકમોની સંખ્યા કેટલી હતી ?
- (A) 1,33,67,000 (B) 1,15,65,000
(C) 1,44,51,000 (D) 1,25,35,000
- (16) 10મી યોજનાના બધા પ્રયત્નો બાદ 2007માં કેટલા બેરોજગારો અસ્તિત્વ ધરાવતા હતા ?
- (A) 367 લાખ (B) 376 લાખ
(C) 299 લાખ (D) 423 લાખ
- (17) હરિયાણી ક્રાંતિના નિર્ધારક પરિબલોમાં નીચેનામાંથી કયા પરિબલનો સમાવેશ થતો નથી ?
- (A) સિંચાઈની સુવિધા (B) પરંપરાગત ઉત્પાદન પદ્ધતિ
(C) ખાતરનો વપરાશ (D) આધુનિક ખેતસાધનો
- (18) 11મી યોજના લક્ષ્યાંકોની દૃષ્ટિએ કેવી છે ?
- (A) મહત્વાકાંક્ષી (B) વાસ્તવદર્શી
(C) અતિમહત્વાકાંક્ષી (D) મહદ્ અંશે લક્ષ્યો પાર પાડે તેવી

(19) મધ્યમ કદનાં સાહસોમાં ઉત્પાદકતાનો વિશેષ આધાર શેના પર રહેલો હોય છે ?

- (A) નિયોજકની કુશળતા (B) કાચા માલની પ્રક્રિયા
(C) માનવશ્રમની પ્રાપ્તિ (D) વીજળીનાં પુરવઠાની પ્રાપ્તિ

(20) 2006થી નાના કદનાં સાહસોની મૂડીરોકાણની મર્યાદા કેટલી નક્કી કરવામાં આવી છે ?

- (A) 4 કરોડ રૂ. (B) 5 કરોડ રૂ.
(C) 3 કરોડ રૂ. (D) 2 કરોડ રૂ.

2 ભારતમાં હરિયાણી ક્રાંતિની મર્યાદાઓ વર્ણવો. 10

અથવા

2 વૈશ્વિકીકરણની ભારતના અર્થતંત્ર પરની અસરો વર્ણવો. 10

3 ભારતમાં નાના પાયાનાં ઉદ્યોગોનું મહત્ત્વ સમજાવો. 10

અથવા

3 11મી પંચવર્ષીય યોજનાની ઉજળી બાજુઓ જણાવો. 10

4 હરિયાણી ક્રાંતિના નિર્ધારક પરિબલો સમજાવો. 10

અથવા

4 નાના પાયાના ઉદ્યોગોનાં મુખ્ય પ્રશ્નો જણાવો. 10

5 આર્થિક સુધારાઓની સફળતાઓ સમજાવો. 10

અથવા

5 11મી યોજના સામેના પડકારો સમજાવો. 10

6 ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) 10

- (1) ખાનગીકરણ
(2) મધ્યમ કદનાં સાહસોની સમસ્યાઓ
(3) હરિયાણી ક્રાંતિ.

ENGLISH VERSION

- Instructions :** (i) Write correct answers of M.C.Q. given below.
(ii) Figures to right side indicate marks of question.

1 Write correct answers of MCQ given below in your main answer book. **20**

- (1) The green revolution in agriculture sector was started in India in _____.
- (A) 1958-59 (B) 1973-74
(C) 1966-67 (D) 1969-70
- (2) Which is the supreme institute among agriculture credit institutes ?
- (A) SBI (B) NABARD
(C) RBI (D) IDBI
- (3) What is the Rainbow Revolution ?
- (A) Green revolution (B) White revolution
(C) Blue revolution (D) Above all revolutions
- (4) From which industrial policy economic reforms implemented in India ?
- (A) 1985 policy (B) 1991 policy
(C) 1973 policy (D) 1981 policy
- (5) Liberalization, privatization and globalization are
- (A) Parts of Internal development
(B) Parts of External development
(C) Parts of Fiscal Policy
(D) Parts of Economic reforms
- (6) Which type of industry helps best for unemployment removal in India ?
- (A) Big industries
(B) Small scale and home industries
(C) Medium scale industries
(D) Affiliated (Anushangic) industries

- (7) Which thing is provide to big industries by medium scale industries ?
(A) Technical knowhow (B) Machineries
(C) Processed raw material (D) Trained labour
- (8) When 10th Plan finished ?
(A) 31 March 2005 (B) 31 March 2006
(C) 31 March 2007 (D) 31 March 2008
- (9) Which basic problem is focused in 11th plan ?
(A) Poverty (B) Regional inequality
(C) Unemployment (D) All above problems
- (10) Which is the weak side of 11th Five Year Plan ?
(A) It is over-ambitious plan
(B) It is difficult to achieve 9% growth rate
(C) It is difficult to get sufficient finance target.
(D) Above all matters
- (11) Which following reform is known as general reform in agriculture sector ?
(A) To give protection of standing crops
(B) To do centralization of pieces of land
(C) To create modern system for agricultural product selling
(D) To light population burden on agricultural sector.
- (12) Which countries are taking objection in the matter of labour transfer liberty in concern of globalization ?
(A) Developing countries
(B) Less developed countries
(C) Developed countries
(D) Half developed countries
- (13) What is said to the Public Sector industries which are being sold to the industrial adventures ?
(A) Liberalization (B) Globalization
(C) Privatization (D) Disinvestment

- (14) The criteria for investment has been fixed for very small scale industries since 2006 is :
- (A) Rs. 30 lac (B) Rs. 25 lac
(C) Rs. 22 lac (D) Rs. 18 lac
- (15) How many units of small scale industries were in 2007-08 ?
- (A) 1,33,67,000 (B) 1,15,65,000
(C) 1,44,51,000 (D) 1,25,35,000
- (16) The numbers of unemployed persons in the country existed after the efforts in the 10th Five Year Plan was
- (A) 367 lac (B) 376 lac
(C) 299 lac (D) 423 lac
- (17) Which following factor is not introduced as a certain factor of green revolution ?
- (A) Irrigation facility
(B) Traditional system of production
(C) The use of fertilizers
(D) Modern agriculture tools
- (18) How is the 11th plan according to its targets ?
- (A) Ambitious
(B) Realistic
(C) High ambitious
(D) Most probably target achieving
- (19) In medium scale industries which factor is specially responsible for productivity ?
- (A) Skill of entrepreneur
(B) The process of raw material
(C) Availability of manpower
(D) Availability of electric power supply
- (20) The criteria for investment has been fixed for small scale industries since 2006.
- (A) Rs. 4 crore (B) Rs. 5 crore
(C) Rs. 3 crore (D) Rs. 2 crore

- 2 Describe the limitations of green revolution in India. 10
- OR**
- 2 Describe the effects of globalization on Indian economy. 10
- 3 Explain the importance of small scale industries in India. 10
- OR**
- 3 Show the bright sides of 11th plan. 10
- 4 Explain the factors of green revolution in India. 10
- OR**
- 4 Show the main problems of small scale industries. 10
- 5 Explain the success of economic reforms. 10
- OR**
- 5 Explain the challenges against 11th plan. 10
- 6 Write short note : (any **one**) 10
- (i) Privatization
 - (ii) Problems of medium scale industries
 - (iii) Green revolution.
-